Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 85.

Fylke: Hordaland.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Voss.

Emne: Tradisjoner, tro og segner omkring fisk og jaktdyr.

Bygdelag. Vossevangen og Reppen.

Oppskr. av: Anna Haga Flatte.

Gard:

(adresse): Hagabyen 2, Voss.

G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Heimelsmann: Johs. Flatte. Voss, 79 år, Arbeidsformann.

SVAR

1 og 2:

Kjinner ikkji til det.

3:

Ein skulde ikkji jaga sundagen, etter gamalt. Ikkji fiska heller. Skulde ikkji drepa noko, den dagen.

4:

Det var plikt å drepa dei.

5:

Berre byrsa slik at han ikkji sjølv var i fåre om han fall eller så.

6, 7, 8, 9 og 10:

Ukjent for meg.

11:

Dei tok bjørneklørne og slo opp på veggen dei som var bjørnejegrar, likeeins sette dei opp bjørneskallane.

12 og 13:

Ukjent.

14:

Dei verna seg helst med eld, men og med larm.

15, 16, 17, 18 og 19:

Ukjent.

20:

Dei teikna krossar med fjøre eller kol til vern.

16404

22:
Ja sume meinn i gamal tid verna med smørkebben

23:
Di sa at finnene kunde det. – Finne-gjinter hadde fylgt fiskarbøyter til Bergen. Kom her i teneste. – Vart ikkji sett på som andre. – Vart di hatige kunde di spå vondt over fiendar. – Det kunde vera både, eld, sjukdom og rovdyr.

25:
Slike som lånte henne måtte ikkji setja børsa på fygtig stad, så rust jeete seg.

26:
Sjølv kunde ein og skjemma børsa ved ikkji å pussa henne og halda henne bra.

27:
Ja ved å pussa henne inni ved hjelp av trestong og klut.

28:
Har berre høyrt gjite bly, som brukt her.

29:
Det var i 1880: – Ovanfor Turlingen låg ein bjørn i risgarden. Borna som leika seg, hoppa over bjørnen, før di vart var han. – Men han vart borte og ingen skyttar fekk han. Etter siste verdskrig, såg di bjørn i Gråsida, men jegrane gjikk i fåfengte. – Hausten 1880 plukka Anna Rivenes og Martine Søyland, molter i Gråsida. Di såg ein bjørn der. To jegrar leitte etter han i dagevis, fann berre fara. Men same året såg lektor Grønlien bjørnen på Haugemo-stølen. – Truleg var det denne bjørnen som året etter vart skoten.

16404